

ΤΟ Γ' ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Τὸ Γ' διδασκαλικὸ συνέδριον ποὺ ἐγένετο στὴν Ἀθήνα τὸν περασμένον Ἀπρίλιον, ὁργανώθηκε ἀπὸ τὴν «Γενικὴ Ὁμοσπονδία τῶν δημοδιδασκάλων τῆς Ἑλλάδος» μὲ ἐπαγγελματικὴ ὁργάνωση ποὺ ἔρχισε πρὶν ἀπὸ εἴκοσι χρόνια καὶ πέρασε μὲ ἐξέλιξιν ἴσαμε ποὺ νὰ φτάσει στὴ σημερινὴ θετικὴ μορφὴ τῆς.

Ἐνα ἀπὸ τὰ σοβαρότερα ἔργα αὐτῆς τῆς ὁργάνωσης εἶναι ὁ παγιωμένος πιά θεσμὸς τῶν Πανελληνίων Δημοδιδασκαλικῶν Συνεδρίων.

Τὸ Α' Διδασκαλικὸ Συνέδριον συνήλθε στὴν Ἀθήνα τὸ Φεβρουάριον τοῦ 1922, ἀποτελέστηκε ἀπὸ 50 ἀντιπρόσωπους, κράτησε 15 μέρες καὶ συνεδρίαζε στὸ 2ο δημοτικὸ σχολεῖο τῶν κοριτσιῶν.

Κύριος σκοπὸς τοῦ ἦταν ἡ ὁργάνωσις τοῦ κλάδου, τὴν ὁποία καὶ ἐπέτυχε, καὶ σήμερον ὁλόκληρος ὁ δημοδιδασκαλικὸς κόσμος, χωρισμένος σὲ αὐτοδιοικουμένους τοπικὰς ἐνώσεις (περιφερειακοὺς συλλόγους), ἐνώνεται στὴ «Γενικὴ Ὁμοσπονδία» τοῦ.

Τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ πέντε μέλη τῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς «Ὁμοσπονδίας» εἶναι γυναίκα.

Ἐστερ' ἀπὸ τὸ συνέδριον αὐτὸ ψηφίστηκε ὁ Νόμος 2858, ὁ ὁποῖος ἔφερε τὴν ἰσομισθία τῶν διδασκαλισσῶν, ποὺ εἶχε καταργηθῆ ἀπὸ δῶ καὶ 30 χρόνια καὶ γιὰ τὴν ὁποία εἶχαν καταβληθῆ πολλὰς προσπάθειες ἀπὸ τὰς δασκάλας καὶ ἀπὸ τὰ φεμινιστικὰ σωματεία, ἰδιαίτερα ἀπὸ τὸ «Σύνδεσμον τῶν δικαιωμάτων τῆς γυναικός».

Ἄλλο ἀνθρωπιστικὸ σημεῖον τοῦ νόμου αὐτοῦ εἶναι ὅτι δίνεται στὴν ἔγκυον δασκάλα ἄδεια ἴσαμε ἑξή μηνῶν καὶ θὰ παίρῃ ὁλόκληρον τὸ μισθὸ τῆς.

Τὸ Β' συνέδριον ἐγένετο τὸν Αὐγουστο τοῦ ἴδιου χρόνου στὸ Σύλλογον τῶν ἐμπολοῦπαλλήλων.

Σ' αὐτὸ ἀντιπροσωπεύτηκαν 53 σύλλογοι, κράτησε 11 μέρες καὶ καταστάλαξε νὰ συνταχθῆ ὑπόμνημα ποὺ νὰ διορθῶνῃ τὰς ἀτέλειαι τοῦ Νόμου 2858 καὶ νὰ ζητῆ προαγωγὰς καὶ αὐξήσιν μισθοῦ.

Τὰ περισσότερα αἰτήματά τοῦ υἱοθετήθηκαν ἀπὸ τὴν Πολιτείαν μὲ τὸ Ν. Δ. τῆς 9 Νοεμβρίου 1922.

Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ φετινοῦ χρόνου, τὸ Γ' συνέδριον τὸ χαρακτήρισε κάποιον χτυπητὴν ἐπισημότητα.

Στὴν ἐναρξὴ τοῦ παρευρέθησαν ὁ ἀντιπρόσωπος

τῆς Ἐπανάστασις, Ἐπουργοὶ καὶ πρῶν Ἐπουργοί, ἀνώτεροι Ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοί, καθηγητὲς τοῦ Πανεπιστημίου, παιδαγωγοί, λόγιοι, δημοσιογράφοι. Οἱ περισσότεροι ἀπ' αὐτοὺς παρακολούθησαν καὶ κατόπιν τὰς ἐργασίας τοῦ.

Βάστηξαν οἱ συνεδριάσεις τοῦ ἀπὸ τὰς 15—27 τοῦ Ἀπρίλιου στὴν αἴθουσα τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας.

Ἡ σοβαρὴ ἐπιτυχία τοῦ συνεδρίου αὐτοῦ ἔχει δυὸ ὄψεις.

Ἡ μιὰ εἶναι, ὅτι κινήθηκε ζωηρότατον τὸ κοινωνικὸν ἐνδιαφέρον γιὰ τὰς ἐργασίας τοῦ καὶ ἡ ἄλλη, ὅτι, ἀντίθετον μὲ τὰ δυὸ πρῶτα, ποὺ ἀσχολήθηκαν μὲ οἰκονομικὰ καὶ σχεδὸν ἀποκλειστικὰ οἰκογενειακὰ ζητήματα τοῦ κλάδου, στὸ Γ' ἀνοίχθηκαν καὶ συζητήθηκαν μὲ ἐπιστημονικότητα, θέματα εὐρύτερα καὶ ἀνώτερα, ποὺ καταστάλαξαν σὲ σκέψεις προοδευτικὰς, ριζοσπαστικὰς, χαρακτηριστικὰς κάποιων πλατύτερων ἰδανικῶν γιὰ τὴν μόρφωσιν καὶ τοῦ δασκάλου καὶ τῶν παιδιῶν, ποὺ τοὺς ἐμπιστεύθηκε ἡ Πολιτεία.

Οἱ κυριώτερες ἀποφάσεις τοῦ συνεδρίου, ἦταν οἱ ἀκόλουθαι :

«Ὅλα τὰ δημοτικὰ σχολεῖα νὰ εἶναι μιχτά».

«Ὁ χαρακτήρας τοῦ δημοτικοῦ σχολείου νὰ εἶναι πρακτικὸς καὶ ἀνθρωπιστικὸς».

«Νὰ καταργηθοῦν οἱ δασεῖαι, οἱ ὀξεῖαι καὶ περισπωμένες καὶ νὰ περιορισθῆ ὁ ἄσκοπος σήμερον τονισμὸς σ' ἕνα μοναδικὸ σημεῖον».

«Τὰ βιβλία τῶν παιδιῶν νὰ εἶναι γραμμένα στὴ γλῶσσα τῆς μάνας μας».

«Μαθητικὰς κλινικὰς, μαθήματα βιολογίας, κοινωνιολογίας, υγιεινολογίας γιὰ τὰ παιδιά τοῦ λαοῦ».

«Νὰ καταργηθῆ τὸ τρομερὸν μαρτύριον τῶν παιδιῶν, οἱ ἐξετάσεις».

«Ὁ δάσκαλος, νὰ μὴ στέκη στὰ ὅσα ἤξερε, ἀμα πῆρε τὸ χαρτί τοῦ, ἀποστεωμένος καὶ ξένος στὴν καθημερινὴ πρόδοον τῆς ἐπιστήμης, ἀλλὰ νὰ ἐκπαιδεύεται ὑποχρεωτικὰ, γιὰ νὰ παίρῃ καὶ ἀνώτερους βαθμοὺς στὴν ὑπηρεσιακὴ ἱεραρχία».

«Νὰ ἐπικοινωνήσῃ ἀνθρωπιστικὰ μὲ τὰς διεθνεῖς διδασκαλικὰς ἐνώσεις, γιὰ νὰ διαμαρτυρηθῆ σ' αὐτὰς γιὰ τὰ μαρτύρια τῶν αἰχμαλώτων πολέμου».

«Οἱ πολεμιστὲς δάσκαλοι»—καὶ δὲν ἦταν ποτὲ λίγοι—«νὰ μὴ χάνουν τὰ χρόνια τους καὶ τὴ σειρά τους στὴ δασκαλικὴ ἐπετηρίδα, ὅταν χύνουν τὸ αἷμα τους στὰ σύνορα».

Μερικὲς ἀπορίες μόνο γεννήθηκαν ἀπὸ κάποιο ἀντιφеминιστικὸ πνεῦμα, ποὺ ἔγινε ἔντονα αἰσθητὸ καὶ ἀντίθετο μὲ τὶς ἀντιλήψεις τοῦ Α΄ συνεδρίου ποὺ ζήτησε καὶ πέτυχε τὴν ἰσομισθία τῶν δυὸ φύλων.

Στὸ φετινὸ, ἂν ἔξαιρέση κανένας τὴν ἀπόφαση «Νὰ μπορῆ νὰ γίνεται καὶ γυναῖκα βοηθὸς τοῦ ἐπιθεωρητῆ» ὅπως γινόταν καὶ πρὶν καταργηθῆ ἡ σχετικὴ διάταξη καὶ «νὰ παίρῃ ἡ παντρεμμένη δασκάλα σύνταξη στὰ 15 χρόνια», ὅσα ἄλλα συζητήθηκαν γιὰ τὴ γυναῖκα κρίθηκαν ἐντελῶς ἀντίθετα μὲ τὶς παγκόσμια πιά καθωρισμένες τάσεις γιὰ τὰ δικαιώματα τῶν δυὸ φύλων.

«Ἡ γυναῖκα, ὅσο κι' ἂν μορφωθῆ, νὰ μὴ μπορῆ νὰ γίνῃ ἐπιθεωρητὴς σὲ σχολεῖα ἀγοριῶν», ὁ ἀντρας νὰ μπορῆ νὰ γίνεται καὶ σ' ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν.

«Στὰ πολυτάξια σχολεῖα ὁ ἀριθμὸς τῶν γυναικῶν νὰ μὴν εἶναι ποτὲ ἀνώτερος τῶν ἀντρῶν δασκάλων.»

«Νὰ μὴ μπορῆ νὰ διευθύνει γυναῖκα σχολεῖα μυτὰ.»

«Νὰ μὴ μετέχη γυναῖκα ὡς αἰρετὸ μέλος στὰ ἐποπτικὰ συμβούλια, νὰ μετέχουν ὅμως σ' αὐτὰ δυὸ ἄντρας.»

Ἐὰς ἀποδώσωμε τὴν παρατογία αὐτῆ, ποὺ ξεχωρίζει παράξενα στὴν προοδευτικὴ ἀτμοσφαῖρα ποὺ ἀναπνεύσαμε στὸ συνέδριο, καὶ ποὺ ἔγινε ἀφορμὴ νὰ γεννηθοῦν κάποιες μελαγχολικὲς σκέψεις, στὸ ὅτι δὲν ἦταν ἀναλογικὴ ἡ ἀντιπροσωπεῖα τῶν δυὸ φύλων.

Ἐπὶ τὸ 45 ἀντιπροσώπους, 3 μονάχα, 2 τοῦ Πειραιᾶ καὶ 1 τῆς Ἀθήνας, ἦταν γυναῖκες.

Ἐὰς τὸ ἀποδώσωμε λοιπὸν στὸ λόγο τῆς ἀριθμητικῆς ἀνεπάρκειας στὴ γυναικεῖα ἐκπροσώπηση καὶ ἂς ἐλπίζωμε πὼς τὸ Δ΄ διδασκαλικὸ συνέδριο θὰ καταλήξῃ σὲ κάποιες ἄλλες ἀντιλήψεις, ἀπάνω στὸ τελευταῖο αὐτὸ ζήτημα.

Μὲ λίγα ὅμως λόγια, σ' ὁλόκληρο τὸ δασκαλικὸ κόσμον καὶ σ' αὐτοὺς τοὺς ἴδιους δασκαλικοὺς ἀντιπροσώπους, ξέχωρα ἀπ' ὅσους τοὺς παρακολούθησαν, καὶ στὴν Πολιτεία ποὺ τοὺς βοήθησε, ὑψώθηκε συνειδητὰ ἡ ἰδέα, πὼς οἱ χθὲς ταπεινοὶ ἄνθρωποι, ποὺ ἱερουργοῦσαν στὸ συνέδριο, ἦταν ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ, ποὺ χτυποῦσε τὸν ὁμορφὸ ρυθμὸ τῆς Ἐθνικῆς καὶ Κοινωνικῆς ἀναγέννησης καὶ ποὺ ὁ παλμὸς τῆς σημεῖωσε ἕνα σοβαρότατο ἱστορικὸ σταθμὸ στὴν ἀναγέννηση τῆς Ἑλληνικῆς ἐκπαίδευσης.

ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ ΝΑΥΠΑΓΙΩΤΗ